Dosarul nr. 1r-1110/24 Judecătoria Hâncești (sediul Central)
1-24072186-02-1r-19112024 Judecător Tamara MEREUȚĂ

D E C I Z I E
În numele Legii

25 februarie 2025

mun.Chişinău

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Silvia CECAN
Judecători: Denis BĂBĂLĂU și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, în ședință de judecată, fără prezența părților, recursul declarat de avocatul Anatolie BUNDUCHI, în interesele inculpatului MOISEI Mihail, împotriva Sentinței Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 1- 206/2024 din 29 octombrie 2024, în cauza penală privind învinuirea lui:

> **MOISEI Mihail**, născut la *****, IDNP *****, cetățean al Republicii Moldova. originar și domiciliat în s. ***** celibatar, fără persoane la întreținere, neangajat oficial în câmpul muncii, nesupus militar, studii medii incomplete, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, moldovean, cetățean al Republicii Moldova, anterior condamnat,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal al Republicii Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 23.07.2024 – 29.10.2024;
Judecarea recursului la Curtea de Apel Centru de la 19.11.2024- 25.02.2025;
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Asupra recursului declarat de avocatul Anatolie BUNDUCHI, în interesele inculpatului MOISEI Mihail, împotriva Sentinței Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 1- 206/2024 din 29 octombrie 2024, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, –

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. *Prin Sentința Judecătoriei Hânceşti (sediul Central) nr. 1- 206/2024 din 29 octombrie 2024,* ***MOISEI Mihail,*** a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal şi, cu aplicarea art. 80/1 alin.(1) Cod penal, i-a fost

stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) ani cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

A fost aplicat în privința lui MOISEI Mihail măsura preventivă – arestul preventiv, până la definitivarea sentinței, cu luarea acestuia sub strajă imediat din sala de judecată.

Termenul executării pedepsei aplicate inculpatului MOISEI Mihail urmează a fi calculat din momentul pronunțării sentinței din 29.10.2024 și reținerii acestuia.

A fost încasat din contul lui MOISEI Mihail , în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în legătură cu efectuarea raportului de constatare în cauza penală, în sumă de 2100,00 (două mii una sută ,00) lei.

2. *Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că*, inculpatul ***MOISEI Mihail***, la domiciliul său din satul ***** intenționat, până la data de 11 martie 2024 ora 13:00 inclusiv, când au fost depistate și ridicate, fără a deține autorizația corespunzătoare, a păstrat 2 (două) cartușe, care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-1007 din 28.03.2024 ” se referă la categoria munițiilor, sunt cartușe de vânătoare de calibrul 16X70, sunt utile pentru efectuarea tragerilor ”.

Ca urmare, acțiunile lui MOISEI Mihail au fost încadrate la etapa urmăririi penale în baza articolului 290 alin.(1) Cod penal – *„păstrarea munițiilor fără autorizația corespunzătoare”.*

În ședința de judecată, din 23.10.2024 , inculpatul MOISEI Mihail a indicat prin înscris autentic că, recunoaște faptele indicate în rechizitoriu şi probele administrate la etapa urmăririi penale, nu dorește administrarea de noi probe, solicitând instanței judecarea cauzei în baza probelor administrate la etapa urmăririi penale, cerere care a fost admisă prin încheiere protocolară inclusă în procesul-verbal al ședinței de judecată cu examinarea cauzei conform prevederilor art.364/1 Cod procedură penală, în baza probelor administrate la urmărirea penală.

Instanța de fond a examinat cauza penală în procedură simplificată în baza art.364/1 Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

3. *Împotriva Sentinței Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 1- 206/2024 din 29 octombrie 2024 a declarat recurs avocatul Anatolie BUNDUCHI, în interesele inculpatului MOISEI Mihail prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a Sentinței, cu rejudecarea cauzei, şi pronunțarea unei Decizii prin care față de MOISEI Mihail să fie aplicate prevederile art. 90 alin.(6) lit.g) Cod penal şi în acest sens pedeapsa de 1 an cu executare stabilită acestuia să fie suspendată condiționată pe un termen de 1 an de zile cu obligarea inculpatului să presteze muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 ore.*

În motivarea cerințelor sale, apărarea consideră că Sentința Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 1- 206/2024 din 29 octombrie 2024 este nejustificată şi nemotivată, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția referitor la individualizarea pedepsei, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii. Drept urmare sentința contestată este pasibilă casării, cu pronunțarea unei hotărârii noi cu stabilirea inculpatului MOISEI Mihail unei pedepse mai blânde.

Apărarea consideră că instanța de judecată prin stabilirea unei pedepse de închisoare cu executare față de inculpat, i-a aplicat acestuia o pedeapsă prea aspră în raport cu

circumstanțele comiterii infracțiunii iar în sentința de condamnare instanța nu şi-a motivat soluția de aplicare față de MOISEI Mihail a unei pedepse de alternativă şi de ce consideră că cea din urmă nu va corecta şi reeduca inculpatul.

În acest sens Colegiul urmează să rețină că modalitatea de comitere a infracțiunii de către inculpat este de o gravitate medie iar motivul acesteia cât şi circumstanțele comiterii infracțiunii, rolul inculpatului înainte cât şi după săvârșirea infracțiunii, circumstanțele atenuante în privința lui MOISEI Mihail, permit de a aplica în privința acestuia o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării pedepsei prin obligarea să presteze şi muncă neremunerată în folosul comunității.

La caz apărarea consideră că, corectarea şi reeducarea inculpatului poate avea loc şi în condițiile aplicării față de acesta a unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării pedepsei prin obligarea condamnatului să presteze muncă neremunerată în folosul comunității, or, în cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional şi se aplică atunci când gravitatea infracțiunii şi personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă ar fi insuficientă şi nu şi-ar atinge scopul. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

În această ordine de idei, Colegiul penal poate să constate că aplicarea unei pedepse de 1 an de închisoare cu executare inculpatului MOISEI Mihail pentru că a păstrat două cartușe, este prea aspră şi prin urmare vine în contradicție cu principiului echității care în cazul de față nu a fost respectat, iar instanța de fond în sentința de condamnare nu a motivat clar şi nu şi-a argumentat poziția pentru care MOISEI Mihail ar urma să petreacă 1 an în detenție, motiv pentru care consideră că Colegiul ținând cont de condițiile de viață ale familiei acestuia, de căința activă cât şi de conlucrarea acestuia cu organul de urmărire penală, ar putea suspenda condiționat executarea pedepsei de 1 an stabilită lui MOISEI Mihail cu aplicarea prevederilor art. 90 alin. (6) lit. g) Cod penal, care în viziunea apărării ar constitui o pedeapsă echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

Finalmente, prin raportare la prevederile legale enunțate supra, ținând cont de circumstanțele reale, gradul de pericol social concretizat în valorile sociale care au fost vătămate precum şi lipsa circumstanțelor agravante, punând în balanță aceste considerente colegiul poate aprecia că pedeapsa de 1 an cu închisoare stabilită lui MOISEI Mihail poate fi suspendată condiționat cu executarea pedepsei în condițiile prevederilor art. 90 alin. (6) lit. g) Cod penal, prin obligarea inculpatului să presteze muncă neremunerată în folosul comunității, pedeapsă pe care apărarea o găsește proporțională şi echitabilă şi care este aptă să atingă scopul preventiv şi educativ al condamnatului.

Apărarea consideră că Colegiul poate şi este în drept să caseze parțial sentința primei instanțe şi anume cu privire individualizarea pedepsei, să rejudece cauza cu pronunțarea unei Decizii prin care să aplice față de MOISEI Mihail prevederile art. 90 alin. (6) lit.g) Cod penal şi în acest sens pedeapsa de 1 an cu executare să fie suspendată condiționat cu obligarea inculpatului să presteze muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 ore.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art. 3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Astfel, procurorul, avocatul, inculpatul și partea vătămată au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe.

Respectiv, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 391 Cod de procedură penală privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Aprecierea instanței de recurs:

5. Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de recurs formulate, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru consideră necesar *de a admite recursul declarat de avocatul Anatolie BUNDUCHI, în interesele inculpatului MOISEI Mihail, casează integral Sentința Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 1-206/2024 din 29 octombrie 2024, inclusiv din oficiu în conformitate cu prevederile art. 441 alin.(2) Cod de procedură penală, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi Hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, reieșind din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu art. 437 alin.(1), pct. 1) Cod de procedură penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: *1/4) sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.*

Instanța de recurs notează că temeiurile pentru recursul împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul sunt stabilite exhaustiv conform art. 444 Cod de procedură penală și urmăresc scopul reparării erorilor de drept comise de instanțele de fond.

Conform art. 448 Cod de procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

În particular, avându-se în vedere recursul, raţiunea şi finalitatea exercitării căii de atac, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv şi unul reparator.

Potrivit art. 449 Cod procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) recursul este nefondat; b) recursul este depus peste termen; c) recursul este inadmisibil;2) *admite recursul, casând hotărârea,* parțial sau *integral*, și ia una din următoarele soluții: a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod; *b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului;* c) dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare; d) dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs. (2) Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător. (3) Trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă o singură dată. În cazul în care după rejudecarea cauzei eroarea judiciară nu a fost corectată de instanța de fond, instanța de recurs înlătură omisiunile la judecarea recursului.

Potrivit art. 425 Cod de procedură penală, instanța de recurs, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat recurs.

În conformitate cu prevederile art. 441 Cod de procedură penală, *(1) Instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs şi numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces. (2) Instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art.444, însă ea este obligată ca, în afara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs.*

7. Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de fond, inclusiv şi să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată şi dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal şi material.

În conformitate cu art. 384 alin.(3) Cod de procedură penală, *sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată.*

Conform art. 385 alin.(1), pct. 1)-4) Cod de procedură penală, *la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârşirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârşit de inculpat, dacă fapta întruneşte elementele infracțiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârşirea acestei infracțiuni.*

Potrivit art. 394 alin.(1), pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, *partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârşirii ei, forma şi gradul de vinovăție, motivele şi consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiată concluziile instanței de judecată şi motivele pentru care instanța a respins alte probe.*

Art. 1 Cod de procedură penală, stipulează că, „*procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanţelor judecătoreşti cu participarea părţilor în proces şi a altor persoane, desfăşurată în conformitate cu prevederile Codului de Procedură Penală, având drept scop protejarea persoanei, societăţii şi statului de infracţiuni, precum şi protejarea persoanei şi societăţii de faptele ilegale ale persoanelor cu funcţii de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracţiunilor presupuse sau săvârşite, astfel ca orice persoană care a săvârşit o infracţiune să fie pedepsită potrivit vinovăţiei sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată”.*

Dispoziţiile art. 1 alin.(3) Cod de procedură penală, *prevăd că organele de urmărire penală şi instanţele judecătoreşti în cursul procesului sunt obligate să activeze în aşa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată şi ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale.*

Potrivit prevederilor art.7 Cod procedură penală „*Procesul penal se desfăşoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internaţional, cu tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituţiei Republicii Moldova şi ale prezentului cod”.*

Conform art. 6 par. 1) al Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunţată în mod public, dar accesul în sala de şedinţă poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părţi a acestuia, în interesul moralităţii, a ordinii publice ori al securităţii naţionale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecţia vieţii private a părţilor la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanţă când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiţiei.

Ţinând cont de particularităţile recursului împotriva sentinţelor pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, instanţa de recurs la judecarea recursului nu poate controla fondul cauzei, ea trebuie să accepte constatarea de fapt stabilită de instanţa de fond.

8. Prin justificarea probelor cercetate, Colegiul penal constată că, în cadrul şedinţei de judecată în instanţa de fond, până la începerea cercetării judecătoreşti, inculpatul MOISEI Mihail a înaintat personal o cerere autentică întocmită olograf şi semnată de acesta personal, şi susţinută de apărător, prin care a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, indicând că recunoaşte în totalitate faptele indicate în rechizitoriul întocmit, recunoaşte vina în săvârşirea infracţiunii şi doreşte examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, în privinţa cărora nu are obiecţii, iar drepturile, obligaţiile şi consecinţele examinării cauzei în procedură simplificată i-au fost aduse la cunoştinţă.

Astfel, Colegiul penal, verificând probele administrate la urmărirea penală, care au

fost cercetate în instanța de fond și verificate în instanța de recurs, consideră că la pronunțarea sentinței, instanța de fond nu a dat o apreciere cuvenită prevederilor legale ce guvernează speța dedusă judecății. În special, Colegiul Penal atestă faptul că instanța de fond a nu a ținut cont întru totul de prevederile art.101 alin.(1), art.384 alin.(3), art. 385 alin.(1) Cod de procedură penală, or, aceste prevederi legale impun în sarcina instanței de judecată, ca la adoptarea sentinței, să fie soluționate următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Mai mult, instanța de recurs consideră, că prima instanță nu a dat o apreciere cuvenită prevederilor legale ce guvernează speța dedusă judecății, or, Colegiul penal reține că probele administrate de instanța de fond și verificate în recurs, nu au fost apreciate, cu respectarea prevederilor art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenții și veridicități, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Colegiul penal consideră că instanța de fond la adoptarea sentinței contestate incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, astfel, eronat a ajuns la concluzia că, inculpatul MOISEI Mihail, a săvârșit infracțiunea prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal.

Analizând totalitatea de probe acumulate la prezenta cauza penală şi apreciindu-le, respectându-se prevederile art. 101 Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, Colegiul Penal *constată următoarele circumstanțe de fapt:* MOISEI Mihail , la domiciliul său din satul ***** intenționat, până la data de 11 martie 2024 ora 13:00 inclusiv, când au fost depistate și ridicate, fără a deține autorizația corespunzătoare, a păstrat 2 (două) cartușe, care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-1007 din 28.03.2024" se referă la categoria munițiilor, sunt cartușe de vânătoare de calibrul 16X70, sunt utile pentru efectuarea tragerilor "

Astfel, Colegiul reține că MOISEI Mihail a comis fapta de *păstrare a cartuşelor de vânătoare de calibrul 16X70, care sunt utile pentru efectuarea tragerilor care se referă la categoria munițiilor fără autorizația corespunzătoare ",*

9. Colegiul penal constată că prin acțiunile sale intenționate, MOISEI Mihail, prin faptele ilegale constatate mai sus, a comis contravenția prevăzută la art.361 alin.(1) Cod Contravențional, *încălcarea regulilor de păstrare, deținere, transport, port şi folosire a armelor letale şi neletale şi/sau a munițiilor aferente, dacă fapta nu constituie infracțiune.*

Fiind audiat potrivit regulilor de audiere a martorului în ședința de judecată în instanța de fond, inculpatul MOISEI Mihail vina în comiterea infracțiunii încriminate a recunoscut integral şi judecății a declarat, că se ducea la pădure, era glod și a văzut că strălucește ceva erau două cartușe. Le-a luat pentru a le da pădurarului însă a uitat să le dea. Multe s-au mai găsit pe acolo și cuțite ruginite. Cartușele au fost găsite de poliție la el acasă, în dulap. A scos cartușele din haine și le-a pus în dulap. Nu este deținător de arme și nu deține dreptul de port armă. Atunci doar două cartușe a găsit, armă nu era. Când a venit poliția nu se afla acasă. Polițiștii au căutat prin casă și au găsit cartușele în dulap. Arma este

a lui, însă nu are dreptul de port armă. Precizează, că polițiștii au fost la el acasă , deoarece a fost bătut și a fost la spital. A venit acasă, a luat arma și singur a împușcat cu arma. I-a fost întocmit proces contravențional legat de armă și i-a fost aplicată amendă. Îi pare rău de cele comise.

Deşi MOISEI Mihail vina a recunoscut-o, vinovăția acestuia este pe deplin dovedită şi prin probele prezentate de către partea acuzării, în şedința de judecată a instanței de fond şi verificate în instanța de recurs, şi anume.

-Proces-verbal cu privire la constatarea infracțiunii din 03.04.2024 potrivit căruia, la 11.03.2024 în urma CFL în gospodăria cet. MOISEI M. în s. *****au fost depistate două cartușe de vânătoare de calibrul 16X70 care conform raportului de expertiză tehnico-științifică a BET a CTCE a IGP nr. 34/12/1-R-1007 din 28.03.2024 se atribuie la categoria de muniție (f.d. 5);

-Raport de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-1007 din 28.03.2024, prin concluzia căruia cele două cartușe depistate și ridicate în cadrul cercetării la fața locului la domiciliul lui MOISEI Mihail din sat. *****se referă la categoria munițiilor, sunt cartușe de vânătoare de calibrul 16X70, cu lovitura centrală, asamblate artizanal prin încălcarea tuburilor de cartușe confecționate industrial la întreprinderea ” Taxo ” din or. Herson Ucraina, cu pulbere fără fum și mitralii; sunt utile pentru efectuarea tragerilor, cu Planșa ilustrativă în anexă (f.d. 14-18);

-Ordonanța și proces-verbal de ridicare din 24.04.2024 prin care s-a dispus a ridica de la OSUP al SUP a IP Hîncești, inspector principal Silvia FUCȘA a copiilor actelor procesului penal nr. 20242000124 din 11.03.2024 (f.d. 19-36).

Astfel, Colegiul Penal, verificând prin prisma art. 101 Cod de procedură penală probele administrate la etapa de urmărire penală, cercetare judecătorească în prima instanță și verificate în instanța de recurs, constată că faptele reținute în sarcina inculpatului MOISEI Mihail urmează a fi calificate corect după cum urmează: în baza art. 361 alin.(1) Cod Contravențional, *încălcarea regulilor de păstrare, deținere, transport, port şi folosire a armelor letale şi neletale şi/sau a munițiilor aferente, dacă fapta nu constituie infracțiune***,** deoarece vinovăția lui a fost pe deplin dovedită prin totalitatea de probe acumulate la cauza sus-indicată şi care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Totodată, potrivit materialelor cauzei, MOISEI Mihail, în cadrul examinării cauzei în instanța de fond a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu şi a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, cauza fiind examinată în instanța de fond în procedură simplificată*,* conform art. 364/1 Cod procedură penală.

Astfel, examinarea cauzei penale în procedură simplificată este un instrument care oferă avantajul soluționării cu celeritate a cauzei penale atunci când inculpatul recunoaște în totalitate săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu şi solicită ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Curtea Europeană, în jurisprudența sa, a afirmat că, atunci când o acuzație penală împotriva inculpatului este stabilită printr-o formă prescurtată de examinare judiciară,

aceasta duce, în esență, la renunțarea la o serie de drepturi procedurale. Acest lucru nu poate fi o problemă în sine, deoarece nici litera, nici spiritul articolului 6 CEDO nu împiedică o persoană să renunțe la aceste garanții din propria sa voință (a se vedea *Scoppola v. Italia* (nr.2) [MC], hotărârea din 17 septembrie 2009, § 135).

Pe același segment de argumentare, același For European reamintește cu fiecare ocazie posibilă că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia, iar efectul art. 6 § 1 este, *inter alia*, de a plasa „*tribunalul*" sub obligația pozitivă de a instrumenta cauza sub toate aspectele de fapt şi de drept, raportând învinuirea înaintată inculpatului la probele susținute de procuror, prin dezbaterea argumentelor aduse de părți, fără a fi prejudiciat fondul.

Instanța de recurs ține să precizeze că nu simpla recunoaștere a învinuirii este determinantă pentru a se da eficiență unui proces echitabil, desfășurat în limitele legalității şi imparțialității, aceasta constituind doar o condiție procedurală, ci stabilirea vinovăției inculpatului cu privire la faptele reținute în sarcina sa prin actul de sesizare a instanței. În plus, indiferent de recunoașterea învinuirii, ceea ce prevalează este existența unui proces echitabil, despre care nu se poate vorbi în măsura în care se neagă principiul aflării adevărului.

De altfel, o condiție *sine qua non* pentru examinarea cauzei în procedura simplificată constă în faptul că, instanța este obligată să rețină în sarcina inculpatului aceiași bază factologică şi aceiași încadrare juridică descrisă în rechizitoriu, pe care ultimul a acceptat-o, şi-a însușit-o şi a refuzat să fie administrate probe noi în vederea dovedirii vinovăției.

În speță, prima instanță, făcând abstracție de prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală şi de cele din art. 325 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit cărora cauza poate fi judecată în procedură simplificată doar dacă partea va beneficia de un proces echitabil şi nu sunt careva impedimente procedurale în acest sens, precum şi numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, a analizat mai multe circumstanțe de fapt imputabile inculpatului ajungând la concluzia pripită despre vinovăția lui MOISEI Mihail în baza art. 290 alin. (1) Cod penal.

Potrivit textului incriminator, MOISEI Mihail, *de facto*, a fost pus sub învinuire pentru că, la domiciliul său din satul ***** intenționat, până la data de 11 martie 2024 ora 13:00 inclusiv, când au fost depistate și ridicate, fără a deține autorizația corespunzătoare, a păstrat 2 (două) cartușe, care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-1007 din 28.03.2024 " se referă la categoria munițiilor, sunt cartușe de vânătoare de calibrul 16X70, sunt utile pentru efectuarea tragerilor "

Baza factologică descrisă supra a fost încadrată juridic de acuzatorul de stat în temeiul art. 290 alin.(1) Cod penal, conform indicilor calificativi: *păstrarea munițiilor fără autorizația corespunzătoare.*

Instanța de fond, neraportând învinuirea înaintată inculpatului la prevederile art. 325 Cod de procedură penală, a conchis că vinovăția lui MOISEI Mihail de comiterea infracțiunii prescrise de art. 290 alin. (1) Cod penal, şi anume de *păstrarea munițiilor fără autorizația corespunzătoare,* a fost dovedită indubitabil prin probatoriul administrat şi cercetat în cadrul ședinței de judecată.

În acest sens, Curtea Europeană a afirmat în jurisprudența sa că atunci când este

înaintată o acuzație penală împotriva inculpatului printr-o procedură prescurtată sau accelerată, acest fapt presupune renunțarea la o serie de drepturi procedurale, ceea ce nu poate constitui o problemă în sine, deoarece nici litera, nici spiritul articolului 6 din Convenția Europeană nu împiedică o persoană să renunțe la aceste garanții din proprie voință (*Scoppola v. Italia (nr.2) [MC], 17 septembrie 2009, §135*). Totuși, Curtea Europeană a subliniat că, pentru a fi considerată eficientă în sensul Convenției, renunțarea la anumite drepturi procedurale trebuie stabilită întotdeauna într-un mod lipsite de echivoc şi însoțită de garanții minime, comensurabile cu importanța acesteia. Mai mult, ea nu trebuie să contravină vreunui interes public important (*Scoppola (nr.2)*, citată mai sus, §§135-136; *Natsvlishvili şi Togonidze v. Georgia*, *29 aprilie 2014, §91*).

Drept urmare, toate acestea denotă că instanța de fond pripit s-a expus asupra vinovăției inculpatului de comiterea infracțiunii de purtare, păstrare, procurare, fabricare, reparare sau comercializare ilegală a armelor şi munițiilor, încadrând fapta acestuia în temeiul art. 290 alin.(1) Cod penal, cu semnele calificative: păstrarea munițiilor fără autorizația corespunzătoare, or potrivit învinuirii aduse, Colegiul reține lipsa elementelor componenței de infracțiune prevăzută de art. 290 alin.(1) Cod penal în acțiunile lui MOISEI Mihail.

10. Examinând în totalitate probele administrate de organul de urmărire penală şi cercetate în instanța de recurs, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că în acțiunile inculpatului MOISEI Mihail nu se conțin elementele infracțiunii incriminate de către învinuire. Or, din materialele cauzei penale nu rezultă, iar în cadrul cercetării judecătorești acuzatorul de stat nu a probat prin probe concrete, convingătoare că fapta comisă întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.290 Cod penal.

Cu referire la încadrarea juridică a faptei comise de MOISEI Mihail Colegiul precizează faptul că, potrivit doctrinei penale, fapta prevăzută la art.290 Cod penal, constituie o totalitate de manifestări exterioare ale comportamentului infracțional sub formă de o serie de acțiuni prevăzute expres şi limitativ de către legiuitor, printre acestea enumerându-se: procurarea, păstrarea, fabricarea, purtarea, repararea sau comercializarea ilegală a armelor şi munițiilor.

Fapta prejudiciabilă prevăzută la art.290 Cod penal, constă în săvârşirea acțiunilor sau inacțiunilor încălcare a normelor cu caracter imperativ, prevăzute de Legea nr.563-XV din 19 octombrie 2001 cu privire la arme, precum şi de Hotărârea Guvernului cu privire la comercializarea, achiziționarea, păstrarea, portul şi transportarea armelor individuale şi munițiilor aferente, care determină ordinea legală privind comercializarea, achiziționarea, portul şi transportarea armelor şi a munițiilor aferente.

Obiectul special al infracțiunii de purtare, păstrare, procurare, fabricare, reparare comercializare ilegală a armelor şi munițiilor, îl formează securitatea publică în domeniul circulației *armelor de foc* şi a *părților componente a acestora*, precum şi munițiile, substanțele şi dispozițiile explozive.

Obiectul material al infracțiunii prevăzute la art. 290 Cod penal în reprezintă a) arma de foc; b) munițiile. De menționat că acestea au un caracter alternativ, fiind suficient ca făptuitorul să influențeze infracțional cel puțin una din respectivele entități, neavând relevanță la calificare faptul dacă fapta prejudiciabilă a vizat doar arma de foc sau

munițiile, ori concomitent ambele entități. Totodată, interesează în planul individualizării pedepsei penale dacă comportamentul infracțional al persoanei vinovate este îndreptat atât asupra armei, cât şi asupra muniției.

Plus la aceasta, obiectului material îi este caracteristic faptul că întruchipează în sine valoarea socială periclitată prin fapta prejudiciabilă. În speță, arma de foc întruchipează securitatea publică drept valoare socială fundamentală lezată prin purtarea, păstrarea, procurarea etc. ilegală a acesteia.

Colegiul penal accentuează că *obiectul infracțiunii prevăzute la art. 290 Cod penal nu poate fi orice armă, ci doar arma de foc.*

În cele din urmă, instanța de recurs conchide că nu poate constitui obiect material al infracțiunii examinate alte tipuri de arme decât armele de foc, gen: armele pneumatice, armele albe, armele cu gaze etc. De asemenea, nici obiectele asimilate armelor, ce ar putea fi folosite ca arme sau care au fost întrebuințate pentru atac, în sensul alin.(2) art.129 Cod penal, nu pot fi recunoscute drept obiecte materiale al infracțiunii prevăzute la art.290 Cod penal.

În același timp, Colegiul constată că arma de foc este o categorie a armei, motiv pentru care, întru elucidarea completă a trăsăturilor armei de foc este necesar de definit noțiunea de armă, în general.

Potrivit alin.(1) art.129 Cod penal, *prin armă* se înțelege instrumentul, piesa sau dispozitivul astfel declarat prin dispoziții legale.

Conținând o dispoziție de blanchetă, norma de la art.129 Cod penal, face trimitere la unele acte normative din sfera extrapenalului menite să definească şi să deslușească termenul de armă.

Așadar, în conformitate cu art.2 din Legea nr.130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, *prin armă* se are în vedere orice obiect sau dispozitiv, conceput sau adaptat, prin care un plumb, un glonț ori un alt proiectil sau o substanță nocivă gazoasă, lichidă ori în altă stare, pot fi descărcate cu ajutorul unei presiuni explozive, gazoase sau atmosferice ori prin intermediul unor alți agenți propulsori, în măsura în care se regăsește în una din categoriile prevăzute la Anexa 1 din Lege.

În ceea ce privește noțiunea armei de foc**,** aceasta o desprindem din aceeași Lege nr.130/2012.

Potrivit art.2 din lege, *prin arma de foc* se înțelege arma portabilă cu țeavă care poate arunca, este concepută să arunce sau poate fi transformată să arunce alice, un glonț ori un proiectil prin acțiunea unui combustibil de propulsie.

Potrivit pct.1 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova „Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre purtarea (portul), păstrarea (deținerea), transportarea, fabricarea, comercializarea ilegală, sustragerea armelor de foc, a munițiilor sau a substanțelor explozive, păstrarea neglijentă a armelor de foc și a munițiilor”, nr.31 din 09.11.1998 *prin armă de foc* se înțelege acea armă a cărei funcționare determină aruncarea unuia sau a mai multor proiectile, principiul de funcționare a căreia are la bază forța de expansiune a gazelor provenite din detonarea unei capse ori prin explozia unei încărcături.

În ceea ce privește legislația Republicii Moldova, atât din definiția legală a armei, cât

şi din definiția armei de foc desprindem prima particularitate definitorie a unor astfel de obiecte, şi anume: procesul specific de funcționare a armei. Aspectul funcțional specific rezultă din specificul construcției armei. Arma este concepută sau adaptată cu ajutorul unei presiuni explozive, gazoase sau atmosferice ori prin intermediul unor alți agenți propulsori, să arunce alice, glonț, proiectil, substanță nocivă gazoasă, lichidă ori în altă stare. Sub aspect comparativ, arma de foc însă este concepută să arunce doar alice, glonț ori proiectil. Astfel, armei de foc nu îi este caracteristic să arunce substanță gazoasă, lichidă sau în altă stare. Specific armei de foc este şi faptul că glonțul sau proiectilul este aruncat din contul energiei substanțelor explozive. În orice caz, pentru a avea calitatea de obiect material al infracțiunii prevăzute de art. 290, arma de foc trebuie să fie funcțională.

Prin urmare Colegiul penal conchide că obiectul material al infracțiunii prevăzute la art.290 Cod penal *îl formează, inter alia, arma de foc, **ci nu simpla armă***. Iar Anexa 1 din Legea nr.130/2012 stabilește lista exhaustivă a armelor de foc care, în mod normal, corespund destinațiilor sus-indicate şi, totodată, determină șirul armelor exceptate din categoria armelor de foc, arma de recuzită nefiind atribuită la categoria acestor arme.

In concreto, la categoria armelor de foc legea nominalizată atribuie: instrumentele şi lansatoarele militare cu efect exploziv, poziția tarifară NM RM 9301 20 000; armele de foc automate, poziția tarifară NM RM 9301 90 000; armele de foc camuflate sub forma unui alt obiect, ansamblurile, subansamblurile şi dispozitivele care se pot constitui şi pot funcționa ca arme de foc, poziția tarifară NM RM 9301 90 000; orice dispozitiv conceput sau adaptat pentru a reduce zgomotul provocat de tragerea unui foc de armă, poziția tarifară NM RM 9301 90 000; armele de foc scurte semiautomate sau cu repetiție, poziția tarifară NM RM 9302 00 000; armele de foc scurte cu o singură lovitură, cu percuție centrală, poziția tarifară NM RM 9302 00 000; armele de foc scurte cu o singură lovitură, cu percuție anulară, cu o lungime totală mai mică de 28 de centimetri, poziția tarifară NM RM 9302 00 000; armele de foc lungi semiautomate al căror încărcător sau cameră conține mai mult de trei cartușe, poziția tarifară NM RM 9303 30 000; armele de foc lungi semiautomate al căror încărcător sau cameră conține mai mult de trei cartușe, al căror încărcător este inamovibil sau armele pentru care nu este garantată transformarea, printr-un utilaj curent, în arme al căror încărcător sau cameră poate să conțină mai mult de trei cartușe, poziția tarifară NM RM 9303 30 000; armele de foc lungi cu repetiție şi semiautomate cu țeavă lisă, a căror țeavă nu depășește 60 de centimetri, poziția tarifară NM RM 9303 20 100; armele de foc civile semiautomate care au aparența unei arme de foc automate, pozițiile tarifare NM RM 9303 20 100; 9303 30 000; 9303 90 000; armele de foc lungi cu repetiție, altele decât cele menționate mai sus, poziția tarifară NM RM 9303 20 950; armele de foc lungi cu o singură lovitură prin țeavă ghintuită, poziția tarifară NM RM 9303 90 000; armele de foc lungi semiautomate, poziția tarifară NM RM 9303 90 000; armele de foc scurte cu o singură lovitură, cu percuție anulară, de o lungime totală mai mare sau egală cu 28 de centimetri, poziția tarifară NM RM 9303 30 000; armele de foc lungi cu o singură lovitură prin țeavă lisă, precum şi muniția corespunzătoare, pozițiile tarifare NM RM 9303 20 100; 9303 20 950; armele scurte (pistol sau revolver) cu proiectile din cauciuc, precum şi muniția aferentă, poziția tarifară NM RM 9304 00 000; părțile esențiale ale armelor de foc, mecanismele de închidere, camera şi țeava armelor de foc, în calitate de obiecte

separate, pozițiile tarifare NM RM 9305 10 000; 9305 21 000; 9305 29 000.

Colegiul penal precizează că gruparea respectivelor arme în categoria armelor de foc are suport normativ la scară internațională. Este vorba de Anexa 1 la Directiva Consiliului Uniunii Europene privind controlul achiziționării şi deținerii de arme, nr.91/477/CEE din 18 iunie 1991.

11. Urmare a analizei obiectului material al infracțiunii prevăzute de art. 290 alin.(1) Cod penal, Colegiul penal reține că lui MOISEI Mihail, i s-a încriminat păstrarea muniților fără autorizație corespunzătoare în următoarele circumstanțele de fapt și anume că la domiciliul său din satul ***** intenționat, până la data de 11 martie 2024 ora 13:00 inclusiv, când au fost depistate și ridicate, fără a deține autorizația corespunzătoare, **a păstrat 2 (două) cartușe,** care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-1007 din 28.03.2024 **" se referă la categoria muniților, sunt cartușe de vânătoare de calibrul 16X70,** sunt utile pentru efectuarea tragerilor ".

Prin urmare cartușele vânătoare de calibrul 16X70, care au fost depistate la domiciliul lui MOISEI Mihail nu fac parte din obiectul material al infracțiunii prevăzute de art. 290 alin.(1) Cod penal, or această normă reglementează răspunderea penală pentru acțiunile de purtare, păstrare, procurare, fabricare, reparare sau comercializare a armelor de foc, precum şi sustragerea lor, *cu excepția armei de vânătoare cu țeavă lisă*, sau a muniților fără autorizația corespunzătoare. Or potrivit prevederilor art. 290 alin.(1) Cod penal, persoana poate fi atrasă la răspundere penală pentru purtarea, păstrarea, procurarea, fabricarea, repararea sau comercializarea armelor de foc, precum şi sustragerea lor, sau a muniților fără autorizația corespunzătoare, *cu excepția armei de vânătoare cu țeavă lisă*.

Prin urmare Colegiul notează că în speța dedusă judecății potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-1007 din 28.03.2024, în urma experimentului efectuat s-a constatat că două cartușe de calibru 16x70 prezentate spre examinare sunt utile pentru efectuarea tragerilor și *se referă la categoria muniților letale,* ceea ce atestă *că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 290 alin.(1) Cod penal,* prin urmare, se constatată comiterea de către inculpat a contravenției prevăzute la art. 361 alin.(1) Cod contravențional *încălcarea regulilor de păstrare*, deținere, transport, port şi folosire *a armelor letale şi neletale şi/sau a muniților aferente, dacă fapta nu constituie infracțiune,*

Potrivit Hotărârii explicative a Curții Supreme de Justiție nr. 31 din 09.11.1988, *nu constituie infracțiune păstrarea (deținerea), purtarea (portul) armei de foc din circuitul civil - arma de vânătoare cu țeava lisă şi muniților la ea* (praful de pușcă, alicele, ghiulelele) fără autorizație specială, dacă acestea nu au fost recunoscute refabricate pentru a fi folosite drept arme de foc în alt scop decât vânătoarea de păsări şi fiare (tăierea şi micșorarea volumului țevii, micșorarea patului, adică micșorarea esențială a dimensiunilor armei de vânătoare cu scopul de a o putea purta şi utiliza tainic).

Sub aspectul *laturii subiective* a infracțiunii de purtare, păstrare, procurare, fabricare, reparare sau comercializare a armelor şi muniților se manifestă sub formă de vinovăție intenționată (intenție directă). Vinovatul îşi dă seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor de purtare, păstrare, procurare, fabricare, reparare sau comercializare ilegală a armelor de foc sau a muniților și dorește săvârșirea lor.

Subiect al infracțiunii prevăzute de art.290 Cod penal este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani.

Având în vedere cele mai sus statuate, instanța de recurs ajunge la concluzia încetării procesului penal în privința lui ***MOISEI Mihail***, pentru fapta prevăzută de art.290 alin.(1) Cod penal din motiv că fapta săvârșită nu constituie infracțiune și soluționarea cauzei potrivit dispozițiilor Codului contravențional.

12. Conform art.391 Cod de procedură penală, *sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă: lipsește plângerea părții vătămate, plângerea a fost retrasă sau părțile s-au împăcat; a intervenit decesul inculpatului; persoana nu a atins vârsta pentru tragere la răspundere penală; există o hotărâre judecătorească definitivă asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă; există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire penală sau de clasare a procesului penal; există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală; precum și în cazurile prevăzute în art.54-56 din Codul penal.* Iar, potrivit art.332 alin.(2) Cod de procedură penală, *în cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție administrativă, instanța încetează procesul penal și concomitent, soluționează cauza conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova*.

Potrivit art.391 alin.(2) Cod de procedură penală, *în cazul prevăzut în art.332 alin.(2), instanța încetează procesul penal, cu aplicarea sancțiunii administrative prevăzute în Codul contravențional al Republicii Moldova*.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Din perspectiva Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, faptele contravenționale intră în sfera cauzelor penale. Astfel, în materie contravenționale au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Reieșind din probele prezentate şi cercetate în ședința instanței de recurs, Colegiul penal reține că MOISEI Mihail a comis contravenția prevăzută la art. 361 alin.(1) Cod contravențional, după indicii calificativi – *încălcarea regulilor de păstrare, deținere, transport, port şi folosire a armelor letale şi neletale şi/sau a muniților aferente, dacă fapta nu constituie infracțiune*.

Conform art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională instanța de judecată este obligata să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Potrivit reglementărilor în vigoare stabilirea vinovăției unei persoane în comiterea unei fapte contravenționale are loc în baza unor probe care urmează a fi colectate, administrate și cercetate la faza stabilirii faptei contravenționale.

În conformitate cu art.425 alin.(1) Cod contravențional, *probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei*. Conform art.425 alin (3) Cod Contravențional, *indică, că aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională potrivit convingerii sale pe care și-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzindu-se de lege*. Iar potrivit alin. (5) al articolului enunțat, sânt admisibile probele pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

Astfel, instanța de recurs reține că unul din principiile fundamentale al procedurii contravenționale constituie prezumția nevinovăției, ceea ce determină că sarcina probei în astfel de procedură aparține agentului constatator, procurorului, care urmează să demonstreze vinovăția contravenientului în fața instanței de judecată cu prezentarea probelor pertinente.

Corelativ, Colegiul penal stabilește că contravenție prevăzută de art. 360 alin.(1) Cod contravențional prevede pedeapsă sub formă de *amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu privarea de dreptul de deținere sau port și folosire a armei pe un termen de la 2 ani la 5 ani, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.*

Respectiv ținând cont de faptul că vinovăția lui, MOISEI Mihail a fost dovedită pe deplin, Colegiul apreciază, întemeiat de a aplica sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 20 unități convenționale, echivalentul a sumei de 1000 lei, ar fi una echitabilă pentru MOISEI Mihail în raport cu circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului și poziția procesuală de recunoaștere a circumstanțelor de fapt ale cauzei, apreciind pedeapsa aplicată ca una echitabilă şi proporțională faptei comise și care ar atinge scopul sancțiunii contravenționale și aceasta ar avea efectul scontat asupra conduitei viitoare a făptuitorului şi a consecințelor la care se expune dacă va mai comite contravenții.

Cu privire la sancțiunea aplicată, Colegiul penal învederează că, aceasta a fost administrată în limitele impuse de art. 34 alin.(2) Cod contravențional și în limitele stabilite de art.361 alin.(1) Cod contravențional, iar ca urmare, sancționarea făptuitorului nu s-a făcut în scop abuziv, ci reieșind din faptul că MOISEI Mihail a fost recunoscut vinovat de săvârșirea faptei fiind făcut dovadă stării de fapt prin probele materiale cercetate și apreciate de instanța de recurs.

În contextul dat, Colegiul penal notează că, la examinarea cauzei contravenționale, a ținut cont în deplină măsură de prevederile legale, a determinat caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancționării lui MOISEI Mihail.

În același context, relevante sunt dezideratele din Hotărârea Curții Constituționale nr.28 din 22.11.2018, §65, în care Curtea a reținut în jurisprudența sa că, sistemul de

sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei și nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.

Deci, Colegiul conchide că pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată şi aplicată contravenientului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a contravenientului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi contravenții atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Relevant, este și faptul că pedeapsa aplicată la caz, va duce la realizarea scopurilor sancțiunii, astfel contribuind la reeducarea contravenientului la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire sociale, principiile morale și atingerii scopului pedepsei. Deci, Colegiul penal consideră că, pedeapsă individualizată este legală, întemeiată și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

13. În conformitate cu prevederile art.462 alin.(6) pct. a) Cod contravențional, la adoptarea hotărârii, instanța de judecată soluționează chestiuni privind corpurile delicte.

Colegiul penal reține că potrivit Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/-1-R-1007 din 28.03.2024 este indicat: Notă cartușele de calibrul 16X70 prezentate spre examinare nu vor fi returnate pe motivul tragerii în timpul examinării (f.d. 15).

Prin urmare, instanța de recurs nu se va expune asupra solicitării procurorului privind nimicirea corpurilor delicte - 2 cartușe de vânătoare de calibrul 16X70, or acestea au fost folosite în timpul efectuării raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/-1-R-1007 din 28.03.2024.

14. În continuare Colegiul penal notează că în conformitate cu prevederile art. 383 alin.(1) Cod contravențional, *cheltuielile de administrare şi de conservare a probelor, de retribuire a apărătorului, alte cheltuieli aferente procesului contravențional se suportă de contravenient, dacă a fost aplicată o sancțiune contravențională, în modul stabilit de legislație. Plata cheltuielilor judiciare se efectuează în conformitate cu art.229 Cod de procedură penală.*

După cum rezultă din norma art. 229 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului, astfel încât instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum şi apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției şi condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.

Astfel, ca urmare a efectuării raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-1007 din 28.03.2024 s-a suportat suma de 2100 lei, sumă care este justificată și urmează a fi recuperate de la partea care se face vinovată de comiterea faptei imputate. La caz, analizând natura juridică a cheltuielilor arătate de către acuzatorul de stat, instanța de recurs constată că acestea reprezintă cheltuieli suportate în cadrul urmăririi penale, prin urmare Colegiul penal apreciază drept rațională stabilirea obligației de compensare a acestor cheltuieli în sarcina contravenientului MOISEI Mihail.

15. În conformitate cu art.art.391 alin.(2), 417, 418, 437 alin.(1), pct.1/4), art. 441 alin.(2), 447, 448, 449 alin.(1), pct.2), lit.b) Cod de Procedură Penală al Republicii Moldova, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de avocatul Anatolie BUNDUCHI, în interesele inculpatului MOISEI Mihail.

Se casează integral Sentința Judecătoriei Hâncești (sediul Central) nr. 1- 206/2024 din 29 octombrie 2024, inclusiv din oficiu în conformitate cu prevederile art. 441 alin.(2) Cod de procedură penală.

Se rejudecă cauza, și se pronunță o nouă Hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se încetează procesul penal de învinuire a lui **MOISEI Mihail** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.290 alin.(1) Cod penal pe motiv că fapta constituie contravenție.

Se recunoaște vinovat **MOISEI Mihail** de comiterea contravenției prevăzute de art. 361 alin.(1) Cod contravențional, al Republicii Moldova și în baza acestei Legi i se stabilește pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 20 (douăzeci) unități convenționale, echivalentul a 1000 lei.

Se explică lui MOISEI Mihail că este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale. În acest caz se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Se încasează din contul lui MOISEI Mihail , în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în legătură cu efectuarea raportului de constatare în cauza penală, în sumă de 2100,00 (două mii una sută ,00) lei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Silvia CECAN**

Judecătorii **Denis BĂBĂLĂU**

Vitalie BUDECI